

INFORMOVANOST ŽÁKŮ A PEDAGOGŮ ODBORNÉHO UČILIŠTĚ V PŘÍBRAMI O MENTÁLNÍ ANOREXII

FHS UK 2012

Autorka si pro svou bakalářskou práci zvolila v odborných kruzích hojně diskutované téma poruch příjmu potravy, zde konkrétně se zaměřila na mentální anorexii. Práce má část teoretickou a empirickou. Teoretická část je srozumitelným a čtivým jazykem, autorka až na výjimky správně používá poznámkový aparát. Co se týče použité literatury, čerpá především z domácích zdrojů.

Jako slabou stránku této části vnímám snahu autorky postihnout tuto problematiku příliš do šířky, což vnímám jako logický důsledek nekonkrétně formulovaného výzkumného cíle. Text postrádá logickou výstavbu, dá se považovat spíše za příručku nepřilíš jdoucí do hloubky, která má sloužit naprostým laikům k základnímu seznámení se s touto problematikou. Vedle sebe zde nalezneme informace o definici (mj. proč se zde autorka zabývá definicí podle u nás nepoužívaného manuálu DSM-IV??), o etiologii, o atypických poruchách příjmu potravy, o osobnosti, zdravotních komplikacích, historii, psychologických modelech vzniku mentální anorexie, o terapii, významu školy, významu rodiny, významu potravy, průběhu a prognóze a mnohých dalších tématech.... Velkým otazníkem tedy zůstává, jak tento kompilovaný text může sloužit jako opora pro vlastní výzkum?? Autorka téma nikterak neproblematizuje, s odbornými poznatky nikterak nepracuje, neodůvodňuje volbu svého tématu (v čem má být dosažení výzkumného cíle/zodpovězení otázky informovanosti o MA na vybraném učilišti z vědeckého hlediska přínosné a obohacující?). Očekávala bych, že se autorka bude v této části zabírat například tím, jaké jsou důsledky míry informovanosti (ať už na straně žáků či vyučujících), jaké mohou být konkrétní dopady, proč zkoumá informovanost právě u těchto dvou skupin? Očekává rozdíly, shodu?? Obávám se, že cílem teoretické části v této podobě má být právě zvýšení informovanosti u čtenářů, zaměřenost na samotný výzkumný cíl (zřejmě právě pro to, že jej autorka neproblematizuje) tam však není.

Úroveň teoretické části se promítá i do části empirické. Nalezneme zde řadu metodologických nedostatků. Autorka zde zcela rezignovala na formulaci jakýchkoliv výzkumných otázek či hypotéz, či na operacionalizaci pojmu „informovanost“. Toto považuji za veliký nedostatek. Zato zde najdeme tvrzení, že „na školách často panuje špatná a nedostatečná informovanost o problematice PPP“ (s. 44). Toto kategorické a ničím nepodložené tvrzení nemá dle mého názoru v odborném textu, jakým by BP měla jistě být, místo.

Pokud je cílem výzkumu popis určitého jevu, tak počet 40ti informátorů není pro tento účel dostatečný. Tuto skutečnost si však autorka uvědomuje a v závěru práce ji reflektuje. Není popsán konkrétní postup výběru. Co je to „náhodné vybrání“? Byl použit generátor náhodných čísel, losovalo se z klobouku?? Výběr pedagogů pak náhodnému výběru opravdu neodpovídá. Autorka pro sběr dat používá dotazník, který navrhla sama. Jistě by bylo žádoucí se věnovat postupu konstrukce tohoto dotazníku, zvláště pokud čtenář není obeznámen s tím, co si má pod pojmem „informovanost“

představit. Pak je opravdu těžké kvalitu navrženého dotazníku jakýmkoliv způsobem hodnotit. Přesto – např. u otázky 14 pro pedagogy (s. 48) jsou přeci možné všechny varianty (viz informace na s. 42)...

Pro zpracování dat autorka dle svých slov používá kontingenční tabulky. Ve skutečnosti však používá pouze deskriptivní statistiku, v tabulkách nalezneme pouze absolutní a relativní četnost odpovědí na danou otázku (vzájemný vztah dvou statistických znaků – což znázorňuje kontingenční tabulka – zde skutečně uveden není). Znázornění tabulek v grafech není jednotné (občas je uveden graf pruhový, jindy koláčový).

V kapitole 8.3 autorka výsledky poměrně přehledně shrnuje, což je jistě záslužné. V kapitole Diskuze autorka výsledky svého výzkumu srovnává pouze (!) s výzkumem realizovaným v rámci BP Petry Zemánkové Janků, který je v této části stručně představen.

Úroveň práce v jejím závěru mírně stoupá, autorka prokázala, že je schopna kritického náhledu na svou práci a také se zde konečně dočkáme možného přínosu této práce v praxi i implicitně důvodu, proč je užitečné zkoumat jak informovanost u žáků, tak i pedagogů. Také je jen lehký náznak pokusu o interpretaci výsledků, i když výstupy z dotazníků mají potenciál pro interpretaci jistě mnohem vyšší.

Vzhledem k výše uvedeným připomínkám práci hodnotím jako dobrou.

V Praze dne 13. června 2012

Mgr. Eva Richterová